

Bruxelles, 8. studenoga 2022.
(OR. en)

14452/22

FISC 214
ECOFIN 1131

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13970/22 FISC 209 ECOFIN 1083
Predmet:	Zaključci Vijeća o reformi Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o reformi Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja, koje je Vijeće odobrilo na sastanku održanom 8. studenoga 2022.

Zaključci Vijeća
o reformi Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja

Vijeće:

- POZDRAVLJA reformu Kodeksa o postupanju (oporezivanje poslovanja); u tom pogledu NAPOMINJE da se rad Skupine za Kodeks o postupanju temelji na njezinu mandatu kako je navedeno u Kodeksu o postupanju (oporezivanje poslovanja); PODSJEĆA da je Kodeks o postupanju (oporezivanje poslovanja) politička obveza i da ne utječe na prava i obveze država članica ili na odgovarajuća područja nadležnosti država članica odnosno Unije koja proizlaze iz Ugovorâ te POZIVA Skupinu za Kodeks o postupanju da nastavi s radom na izradi ili, prema potrebi, reviziji dogovorenih smjernica kako bi se poboljšala jasnoća te da Vijeću predstavi ishod tog rada; posebice POZIVA Skupinu za Kodeks o postupanju da izradi i podnese na odobrenje Vijeću prijedloge smjernica o posebnim poreznim značajkama koje imaju opću primjenu i koje su obuhvaćene područjem primjene revidiranog Kodeksa o postupanju (oporezivanje poslovanja);
- POZDRAVLJA korake koji su poduzeti i kojima se povećava transparentnost Skupine za Kodeks o postupanju i poboljšava njezina javna komunikacija; u tom pogledu NAPOMINJE da se u revidiranom Kodeksu o postupanju (oporezivanje poslovanja) navodi da će se konačni dokumenti, koje odobri Vijeće, javno objaviti, a prema potrebi će se objaviti i dodatni dokumenti, u skladu s relevantnim pravilima; POZIVA Skupinu za Kodeks o postupanju da istraži daljnje korake u skladu s primjenjivim pravilima i u tom smislu izvijesti Vijeće do 30. lipnja 2023.;
- ODOBRAVA Rezoluciju Vijeća i predstavnikâ vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o revidiranom Kodeksu o postupanju pri oporezivanju poslovanja, kako je navedena u Prilogu ovoj napomeni.

**REZOLUCIJA VIJEĆA I PREDSTAVNIKÂ VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE
SASTALI U OKVIRU VIJEĆA, O REVIDIRANOM KODEKSU O POSTUPANJU PRI
OPOREZIVANJU POSLOVANJA**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE
SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI NA zaključke Vijeća ECOFIN od 1. prosinca 1997. o politici oporezivanja, s
obzirom na to da se smatra da je potrebno koordinirano djelovanje na europskoj razini kako bi se
smanjili poremećaji na jedinstvenom tržištu, spriječili znatni gubici poreznih prihoda i doprinijelo
razvoju poreznih struktura na način kojim se više pogoduje zapošljavanju,

PODSJEĆAJUĆI NA Rezoluciju Vijeća i predstavnikâ vlada država članica, koji su se sastali u
okviru Vijeća, od 1. prosinca 1997. o Kodeksu o postupanju pri oporezivanju poslovanja,

PODSJEĆAJUĆI NA Zaključke Vijeća od 5. prosinca 2017. o EU-ovu popisu nekooperativnih
jurisdikcija u porezne svrhe i na najnovija međunarodna zbivanja u borbi protiv izbjegavanja
plaćanja poreza i utaje poreza,

UVAŽAVAJUĆI pozitivne učinke poštenog tržišnog natjecanja i potrebu za učvršćivanjem
konkurentnosti Europske unije i država članica na međunarodnoj razini, napominjući pritom da
neke porezne mjere mogu imati i štetne posljedice,

NAGLAŠAVAJUĆI da je Kodeks o postupanju politička obveza i da se njime ne utječe na prava i
obveze država članica ili na područja nadležnosti država članica odnosno Unije koja proizlaze iz
Ugovorâ,

NAGLAŠAVAJUĆI da Skupina za Kodeks o postupanju djeluje kao skupina ravnopravnih članova na razini država članica uz neizostavnu pomoć Komisije,

PREPOZNAJUĆI uspješan rad Skupine za Kodeks o postupanju i njezinih izabranih predsjedatelja, zahvaljujući kojemu je uklonjen velik broj poreznih mjera i uspostavljena konstruktivna suradnja s trećim zemljama i jurisdikcijama,

NAPOMINJUĆI da funkcije tajništva Skupine obavlja Glavno tajništvo Vijeća,

UVAŽAVAJUĆI izradu dogovorenih smjernica za olakšavanje uspješnog rada Skupine za Kodeks o postupanju u vezi s postupovnim aspektima, kao i dogovorene smjernice u vezi s pitanjima materijalne naravi, koje se javno objavljuju,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI stoga da je i dalje potreban kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja namijenjen suzbijanju štetnih poreznih mjera,

NAGLAŠAVAJUĆI da pravedno postupanje unutar EU-a i u odnosu na treće zemlje i porezne jurisdikcije ostaje ključnim za dosljednu provedbu načela iz Kodeksa o postupanju,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI spremnost da se i dalje osigura što transparentnija primjena Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja, a da se pritom ne ugrozi povjerljivost potrebna za to da se razmjena mišljenja i osjetljivih informacija među članovima skupine, kao i s trećim zemljama i poreznim jurisdikcijama, temelji na povjerenju, jer se time jamči djelotvoran rad usmjeren na rezultate u okviru Kodeksa,

SMATRAJUĆI da bi postojeći Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja utvrđen u Rezoluciji Vijeća i predstavnikâ vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, od 1. prosinca 1997. trebalo revidirati kako bi se što učinkovitije odgovorilo na nove izazove u sve globaliziranim i digitaliziranim gospodarskom okružju,

ODOBRAVAJU SLJEDEĆI REVIDIRANI KODEKS O POSTUPANJU PRI OPOREZIVANJU POSLOVANJA

Obuhvaćene porezne mjere

A. Ne dovodeći u pitanje područja nadležnosti država članica odnosno Unije, ovaj Kodeks o postupanju, koji obuhvaća oporezivanje poslovanja (dalje u tekstu „Kodeks”), odnosi se na one povlaštene porezne mjere i porezne značajke koje imaju opću primjenu i znatno utječu ili bi mogle utjecati na mjesto obavljanja poslovne djelatnosti u Uniji.

Poslovna djelatnost u tom pogledu uključuje i sve djelatnosti koje se obavljaju unutar skupine poduzeća.

Povlaštene porezne mjere i porezne značajke koje imaju opću primjenu (dalje u tekstu zajedno „porezne mjere”) obuhvaćene Kodeksom uključuju zakone ili druge propise te administrativne prakse.

B.1. U području primjene utvrđenom u stavku A, povlaštene porezne mjere kojima se omogućuje znatno niža stvarna razina oporezivanja od razina koje se općenito primjenjuju u dotičnoj državi članici, što uključuje i nultu stopu oporezivanja, treba smatrati potencijalno štetnima i stoga obuhvaćenima ovim Kodeksom.

Takva razina oporezivanja može se provoditi putem nominalne stope poreza, porezne osnovice ili bilo kojeg drugog relevantnog čimbenika.

Pri procjeni jesu li takve mjere štetne trebalo bi, među ostalim, uzeti u obzir:

1. jesu li prednosti *de facto* ili *de jure* izdvojene iz domaćeg tržišta, npr. dodjeljuju se samo nerezidentima ili za transakcije koje se obavljaju s nerezidentima, ili ne utječu na nacionalnu poreznu osnovicu, ili
2. je li ostvarivanje prednosti omogućeno čak i bez ikakve stvarne gospodarske aktivnosti i znatne gospodarske prisutnosti unutar države članice u kojoj se nude takve porezne prednosti, ili

3. razlikuju li se pravila utvrđivanja dobiti u odnosu na aktivnosti u multinacionalnoj skupini poduzeća od međunarodno priznatih načela, osobito pravila usuglašenih unutar OECD-a, ili

4. jesu li porezne mjere nedovoljno transparentne, među ostalim ako su pravne odredbe na administrativnoj razini ublažene na netransparentan način.

B.2. U području primjene utvrđenom u stavku A, porezne značajke države članice koje imaju opću primjenu i stvaraju prilike za dvostruko neoporezivanje ili koje mogu dovesti do dvostrukog ili višestrukog korištenja poreznih olakšica u vezi s istim troškovima, iznosom prihoda ili lancem transakcija treba smatrati potencijalno štetnima i stoga obuhvaćenima ovim Kodeksom.

Takvi učinci mogu proizići iz bilo koje relevantne značajke nacionalnog poreznog sustava države članice koja dovodi do smanjene porezne obveze, što uključuje i nepostojanje porezne obveze, različite od nominalne stope poreza ili odgođenog oporezivanja kao značajke sustava poreza na raspodjelu.

Pri procjeni je li porezna značajka države članice koja ima opću primjenu štetna trebalo bi uzeti u obzir sljedeće kumulativne kriterije i postojanje izravne uzročne veze između njih:

1) porezna značajka koja ima opću primjenu nije popraćena odgovarajućim odredbama protiv zlouporabe ili drugim primjerenim zaštitnim mjerama, što dovodi do dvostrukog neoporezivanja ili omogućuje dvostruko ili višestruko korištenje poreznih olakšica u vezi s istim troškovima, iznosom prihoda ili lancem transakcija;

2) porezna značajka koja ima opću primjenu znatno utječe na mjesto obavljanja poslovne djelatnosti u Uniji. Pri evaluaciji toga je li porezna značajka važan čimbenik za utvrđivanje mjesta obavljanja poslovne djelatnosti u Uniji, Skupina za Kodeks o postupanju (oporezivanje poslovanja) (dalje u tekstu „Skupina”) trebala bi uzeti u obzir činjenicu da na mjesto obavljanja poslovne djelatnosti mogu utjecati i okolnosti koje nisu porezne značajke.

Zamrzavanje i uklanjanje

Zamrzavanje

C. Države članice obvezuju se da neće uvoditi nove porezne mjere koje su štetne u smislu ovog Kodeksa. Države članice stoga će pri određivanju budućih politika poštovati načela na kojima se temelji Kodeks te će u procjeni toga je li neka nova porezna mjera štetna primjereno u obzir uzeti postupak preispitivanja iz stavaka od E do I.

Uklanjanje

D. Države članice obvezuju se da će ponovno ispitati svoje postojeće zakone i ustaljene prakse, uzimajući u obzir načela na kojima se temelji Kodeks i postupak preispitivanja utvrđen u stavcima od E do I. Države članice prema potrebi će izmijeniti takve zakone i prakse kako bi uklonile štetne porezne mjere ili donijele odgovarajuće odredbe protiv zlouporabe ili druge primjerene zaštitne mjere u vezi sa štetnim poreznim mjerama, što je prije moguće i vodeći pritom računa o raspravama Vijeća nakon postupka preispitivanja.

Postupak preispitivanja

Obavješćivanje

E.1. U skladu s načelima transparentnosti i otvorenosti, države članice međusobno će se obavješćivati do kraja svake kalendarske godine o postojećim i predloženim poreznim mjerama koje bi mogle biti obuhvaćene područjem primjene Kodeksa.

Dotične države članice također se mogu međusobno obavješćivati o postojećim ili predloženim poreznim mjerama u vezi s kojima žele dobiti potvrdu u pogledu svoje usklađenosti s Kodeksom.

U slučaju izostanka obavijesti u skladu s podstavcima 1. i 2., države članice pozivaju se da na zahtjev druge države članice ili Komisije dostave informacije o svim poreznim mjerama za koje se čini da su obuhvaćene područjem primjene Kodeksa. Ako je za predviđene porezne mjere potrebno odobrenje parlamenta, te se informacije mogu dostaviti tek nakon što su predstavljene parlamentu.

E.2. Na zahtjev druge države članice ili Komisije Skupinu se može obavijestiti o poreznim mjerama određene države članice koje nisu prijavljene u skladu sa stavkom E.1. Prije nego što Skupinu obavijeste o takvim poreznim mjerama, država članica koja dostavlja informacije ili Komisija trebale bi o tome obavijestiti dotičnu državu članicu.

U pogledu poreznih značajki koje imaju opću primjenu, država članica koja dostavlja informacije ili Komisija trebale bi Skupini dostaviti sve informacije:

- i. koje razumno upućuju na to da dotična porezna značajka ima barem jedan od učinaka opisanih u stavku B.2., i
- ii. koje mogu razumno dovesti do zaključka o potencijalno znatnom utjecaju na mjesto obavljanja poslovne djelatnosti u Uniji.

Dogovoreni opis

F.1. Sve države članice ili Komisija mogu zatražiti priliku za raspravu i iznošenje primjedaba u vezi s poreznom mjerom određene države članice prijavljenom u skladu sa stavcima E.1. i E.2. Države članice zatim odlučuju hoće li poduzeti daljnje korake i pripremiti dogovoreni opis takve mjere.

Procjena

F.2. Na temelju dogovorenog opisa moći će se provesti procjena o tome jesu li dotične porezne mjere štetne s obzirom na učinke koje bi mogle imati unutar Unije. Kad je riječ o povlaštenim poreznim mjerama, u toj će se procjeni u obzir uzeti svi čimbenici utvrđeni u stavku B.1. Kad je riječ o poreznim značajkama koje imaju opću primjenu, u toj će se procjeni u obzir uzeti svi čimbenici utvrđeni u stavku B.2. i smjernice iz stavka L u pogledu posebnih poreznih značajki koje imaju opću primjenu.

G. Vijeće ujedno naglašava da je u preispitivanju prijavljenih poreznih mjera potrebno pažljivo evaluirati njihove učinke na druge države članice, među ostalim s obzirom na to kako se dotične aktivnosti stvarno oporezuju u cijeloj Uniji, i zahtijeva od Skupine da razmotri relevantne gospodarske čimbenike i podatke o učincima o kojima je obaviještena te da uzme u obzir veličinu i otvorenost gospodarstva dotične države članice.

U mjeri u kojoj se porezne mjere upotrebljavaju radi podupiranja gospodarskog razvoja određenih regija, provest će se procjena o tome jesu li te mjere razmjerne ciljevima koji se nastoje postići i usmjerene na njih. U toj procjeni posebna pozornost posvetit će se posebnim značajkama i ograničenjima u slučaju najudaljenijih regija i malih otoka, ne ugrožavajući cjelovitost i dosljednost pravnog poretka Unije, uključujući unutarnje tržište i zajedničke politike.

Postupak

H. Skupina za Kodeks o postupanju, kako je uspostavljena u zaključcima Vijeća od 9. ožujka 1998., nastavit će procjenjivati porezne mjere koje bi mogle biti obuhvaćene područjem primjene ovog Kodeksa i nadzirati dostavu informacija o tim mjerama. Vijeće poziva sve države članice i Komisiju da imenuju predstavnika na visokoj razini i zamjenika u tu skupinu, kojom će predsjedati predstavnik jedne od država članica. Izabranim predsjedateljima pomaže Glavno tajništvo Vijeća, koje Skupini osigurava funkcije tajništva. Skupina će se redovito sastajati te odabirati i preispitivati porezne mjere u svrhu procjene u skladu s odredbama utvrđenima u stavcima od E do G. Skupina će redovito izvješćivati o procijenjenim mjerama. Ta će se izvješća proslijediti Vijeću radi održavanja rasprave. Uključivat će dogovorene opise i konačne procjene poreznih mjera koje je ispitala Skupina.

Konačni dokumenti, kako ih je odobrilo Vijeće, javno će se objaviti, a prema potrebi će se objaviti i dodatni dokumenti, u skladu s relevantnim pravilima.

I. Vijeće poziva Komisiju da pomaže Skupini u potrebnom pripremnom radu za njezine sastanke te da olakšava dostavu informacija i postupak preispitivanja. U tu svrhu Vijeće zahtijeva od država članica da Komisiji dostavljaju informacije iz stavka E kako bi Komisija mogla pripremiti nacрте opisa i nacрте procjena iz stavka F. Komisija bi trebala izvršavati slične zadaće u svrhu procjena iz stavka N. Komisija ne sudjeluje u donošenju odluka u okviru Skupine. Predstavnici država članica na razini Skupine potvrđuju ishode rada Skupine te ih podnose Vijeću na odobrenje.

Državne potpore

J. Vijeće napominje da neke od poreznih mjera obuhvaćenih ovim Kodeksom mogu biti obuhvaćene područjem primjene odredaba o državnim potporama iz članaka od 107. do 109. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Rad Skupine provodi se ne dovodeći u pitanje pravo Unije. U slučajevima kada Komisija pokrene postupak u vezi s državnom potporom, Skupina bi trebala suspendirati ispitivanje dotične mjere sve do završetka tog postupka u vezi s državnom potporom. Preliminarni opis mjere koji je Komisija izradila uz blisko savjetovanje s dotičnom državom članicom već se može dostaviti Skupini. Konačni opis trebalo bi dostaviti odmah nakon završetka postupka u vezi s državnom potporom, ako je to potrebno.

Djelovanja za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza

K. Vijeće poziva države članice da u potpunosti surađuju u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, posebno putem pravodobne razmjene informacija među državama članicama, u skladu s vlastitim nacionalnim zakonima, pravom Unije i međunarodnim standardima.

Vijeće poziva Skupinu da, kada se to smatra primjerenim, održi razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa o kojima se raspravljalo u međunarodnim forumima i koja su obuhvaćena područjem primjene Kodeksa.

L. Skupina bi, kada se to smatra primjerenim, mogla Vijeću na odobrenje podnijeti i prijedloge općih smjernica u okviru opsega svojeg mandata, u mjeri u kojoj predložene opće smjernice još nisu obuhvaćene zakonodavstvom Unije. Nakon što ih Vijeće odobri, konačne smjernice bit će objavljene. Skupina će osobito Vijeću na odobrenje podnijeti prijedloge smjernica o posebnim poreznim značajkama koje imaju opću primjenu i koje su obuhvaćene područjem primjene stavka B.2., a takve značajke procjenjivat će se u odnosu na države članice, u skladu s prethodnim odredbama ovog Kodeksa, i uzimajući u obzir takve smjernice.

M. Vijeće napominje da odredbe protiv zlouporabe ili obrambene mjere iz nacionalnih poreznih zakona i ugovorâ o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja imaju ključnu ulogu u suzbijanju izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, među ostalim i u pogledu vanjske strategije EU-a.

Vanjska strategija EU-a i geografsko područje primjene Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja

N. Vijeće smatra da je preporučljivo da se načela usmjerena na ukidanje štetnih poreznih mjera donesu na što je moguće široj geografskoj osnovi. U tu svrhu države članice obvezuju se promicati njihovu provedbu na globalnoj razini tako što nastoje surađivati s jurisdikcijama koje se nalaze izvan Unije, među ostalim putem EU-ova popisa nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe. Pojedini postupci uvrštavanja na popis navedene su u zaključcima Vijeća od 5. prosinca 2017. i naknadnim ažuriranjima i revizijama, kao i u relevantnim postupovnim smjernicama za proces praćenja.

U tu svrhu Skupina provodi redovite procjene relevantnih jurisdikcija na temelju objektivnih kriterija u pogledu porezne transparentnosti, poštenog oporezivanja i provedbe mjera protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti.

Skupina će redovito obavješćivati Vijeće o ostvarenom napretku te mu dostavljati preporuke za ažuriranja i revizije popisa.

O. Države članice ujedno se obvezuju promicati usvajanje načela iz Kodeksa na područjima na kojima se ne primjenjuje Ugovor. Osobito se države članice s ovisnim ili pridruženim područjima ili koje imaju posebne odgovornosti ili porezne ovlasti u odnosu na druga područja, pod uvjetom da ta područja nisu obuhvaćena područjem primjene EU-ova popisa nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, obvezuju, u okviru svojih ustavnih odredaba, osigurati da se ta načela primjenjuju na navedenim područjima. U vezi s time, te će države članice iznijeti pregled stanja u obliku izvješća Skupini, koja će ih procijeniti u skladu s prethodno opisanim postupkom preispitivanja.

Primjena, praćenje i revizija

P. Ovim se Kodeksom od 1. siječnja 2023. zamjenjuje Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja utvrđen u Rezoluciji Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, od 1. prosinca 1997. Međutim, kad je riječ o poreznim značajkama koje imaju opću primjenu kako su definirane u stavku B.2., stavci od E.1. do F.2. primjenjivat će se od 1. siječnja 2024. te će se upotrebljavati samo za mjere donesene ili izmijenjene 1. siječnja 2023. ili nakon tog datuma.

Kako bi se osigurala ujednačena i djelotvorna provedba Kodeksa, Vijeće poziva Komisiju da ga svake godine izvijesti o provedbi Kodeksa i primjeni fiskalnih državnih potpora. Vijeće i države članice preispitivat će odredbe Kodeksa, kada je to primjereno, posebice u slučaju novog međunarodnog konsenzusa o relevantnim pitanjima.
